

# Kommunfullmäktiges mål och budget 2025

## med plan 2026-2028

D.nr. 24KS75  
Antagen av kommunfullmäktige 2024-xx-xx



# 2025 ett år av utmaningar men också av möjligheter

De senaste åren har Askersunds kommun brottats med stora ekonomiska problem och gjort historiska underskott. Kommunen måste nu, såsom kommunallagen föreskriver, vända skutan för att återställa underskotten. Att fortsätta jobba på samma sätt som man har gjort kommer inte att lösa problemen. Det krävs nya, och förmodligen modiga, metoder.

## Askersund - en hållbar kommun

En hållbar utveckling innebär att man tillgodoser dagens behov utan att riskera kommande generationers möjlighet att tillgodose sina behov i framtiden. Det innebär att varje beslut som tas i kommunen idag ska möjliggöra en långsiktigt hållbar verksamhet. Hållbarhetsperspektivet ska vara övergripande och genomsyra allt arbete i kommunen.

En hållbar utveckling kan delas upp i social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet, alla viktiga förutsättningar för en gynnsam utveckling.

Social hållbarhet handlar om sådant som människors behov och välbefinnande samt rättvisa.

Ekonomisk hållbarhet innebär exempelvis att man hushållar med kommunens resurser och tillgångar och använder resurserna kostnadseffektivt.

Den ekologiska hållbarheten är en förutsättning för den sociala och den ekonomiska hållbarheten. Den innebär att man ska utnyttja naturens resurser på ett sätt som inte skadar jordens ekosystem och att man inte påverkar klimat och miljö samt den biologiska mångfalden på ett negativt sätt.

Vi befinner oss mitt i en global klimatkris. Nya rapporter beskriver att krisen breder ut sig mer och snabbare än man tidigare räknat med. Askersunds kommuns hållbarhetsarbete behöver intensifieras. Ofta ligger kommunen långt ner på rankinglistor över kommuners klimat- och miljöarbete. Askersunds kommun behöver bidra till minskade koldioxidutsläpp, minskad miljöpåverkan och ett effektivt resursutnyttjande. Inte minst har kommunen ett ansvar för att tillsammans med näringsliv och civilsamhälle förebygga konsekvenserna av den rådande klimatkrisen så att kommuninvånarna skyddas mot exempelvis torka med vatten- och livsmedelsbrist eller skyfall och översvämningar.

## Kommunens personal en tillgång

Askersunds kommun har en fantastisk personal. De plogar gatorna, de tar hand om våra barn och våra äldre, de jobbar för att ge oss Askersundare god omsorg, vård och service och de gör det på ett fantastiskt sätt. Men en sund ekonomi är en förutsättning för att kunna behålla personalen.

## Kommunens organisation

Kommunens organisation behöver ses över. Vissa chefer har idag enstaka medarbetare under sig medan andra har uppemot 45 personer i sina team.

Här bör man analysera och ta ett helhetsgrepp på hur verksamheten ska styras och organiseras på ett effektivt sätt och också våga in hur många anställda det är rimligt att en chef har under sig.

## Koll på pengarna

Kommunens förvaltningar, på alla nivåer, måste ha koll på sina pengar. Kommunledningsgruppen har det operativa ansvaret för följande åtgärder.

- Alla chefer ska ha utbildning i kommunal ekonomi.

- Budgetar bryts ner och periodiseras så att chefernas ansvar tydliggörs.
- Inköp ska ses över på alla nivåer
  - o Vad köper min organisation in?
  - o Vem har rätt att köpa in?
  - o Vilka inköpsavtal har vi?
  - o Är vi avtalstrognä?
- Rutiner för inköp görs om i grunden.
- Personalen involveras i de ekonomiska frågorna
  - o Medvetandegörande om vad som driver kostnader.
  - o Ekonomisk uppföljning på APT.
  - o Hur kan vi jobba smartare för att hålla nere kostnaderna?
- Avdelningens/enhetens ekonomi följs upp kontinuerligt och redovisar vid varje nämndsammanträde. Eventuella avvikelser analyseras och åtgärder tas fram.
- Ekonomiavdelningen stöttar organisationen på alla nivåer.
- Inköparen hjälper till att teckna inköpsavtal där detta saknas.
- Se över fasta kostnader.

## Minskad sjukfrånvaro, en nyckel för sund ekonomi

Stora kostnader genereras av de höga sjukskrivningstalen. Det arbete som påbörjats för att få ner sjukfrånvaron måste intensifieras genom att

- Cheferna får mer stöd för att jobba med den höga frånvaron.
- Kommunen **måste** följa upp sjukskrivningar i sitt rehabiliteringsansvar.

## Samarbeten för ökad bredd på kompetenser

Askersunds kommun är en liten kommun och vi kan inte ha expertis inom alla områden. Vissa tjänstepersoner inom kommunen blir ensamma inom yrket, de har ingen att bolla komplexa frågeställningar med. Det är ett problem idag och det gör oss också till en mindre attraktiv arbetsgivare.

Att det saknas kompetens kan bli dyrt, felaktiga upphandlingar kan generera straffavgifter, dåliga upphandlingar skapar oförutsedda merkostnader.

Vi behöver stärka och utveckla vårt samarbete med andra kommuner för att kunna bredda kompetensen. Det gör oss till en mer attraktiv arbetsgivare, det skapar förutsättningar för bättre service och det bidrar också till minskade kostnader.

## Finansiella mål

De underskott som kommunen samlat ihop under 2023 och 2024 måste återställas inom en treårsperiod. Våra ambitioner stannar inte där. På sikt vill vi avsätta pengar i Resultatutjämningsreserven, RUR. Tidigare fanns där drygt 12 miljoner som en buffert att använda i kärva tider. Nuvarande styre har tömt den. Vi går lite hårdare ut i våra sparförslag än styrande partier. Pengarna måste räcka till att återställa balansen samt kunna avsätta en buffert för framtiden i RUR.

## Särskilt boende

I vårt budgetförslag finns inte investeringen Särskilt boende, Säbo, med. Det beror på flera saker. Kommunen har inte råd att ta fler stora lån under den här planperioden. Enligt nya beräkningar ser dessutom behovet ut att ha minskat. Antalet personer som kan vara i behov av Säbo ser ut att minska drastiskt. I de enstaka fall som behov uppstår kan man lösa det på annat sätt.

Vi fortsätter att följa utvecklingen för att de äldre ska få så god omsorg som möjligt på ålderns höst.

## Lust, mod och engagemang

Inför 2025 krävs det mer lust, mod och engagemang än någonsin tidigare. Att skärsåda invanda beteenden och arbetsmetoder är alltid jobbigt, det invanda är det trygga.

Men 2025 är året då politiker, chefer och anställda i Askersunds kommun, måste ompröva gamla metoder för att få ordning på ekonomin. Vi måste tänka nytt samtidigt som vi hushållar, ja till och med snålar, med de pengar vi har om vi ska slippa säga upp personal, skära i verksamheterna och försämra skola, omsorg och service.

Det är först då vi har en sund ekonomi som vi kan fortsätta välfärdsbyggandet i Askersunds kommun. Men för att komma dit krävs det mycket lust, mod och engagemang 2025.

## Läshänvisning

På sidorna 5-33 beskrivs vår nya målstruktur med tillhörande mål. Mycket arbete med målen och målstrukturen återstår och det behöver vi också fokusera på under 2025.

Vårt budgetförslag finns från sidan 34 och framåt.

*Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet*



# Innehållsförteckning

|   |    |
|---|----|
| Innehållsförteckning .....  | 5  |
| Beskrivning av ny målstruktur .....                                       | 7  |
| Från vision till verkstad .....   | 7  |
| Syften med Målstrukturen: .....   | 8  |
| Definitioner .....  | 9  |
| Målstrukturens två huvuddelar .....                                       | 9  |
| Mål för välfärd, företagsklimat och attraktion .....                      | 12 |
| Målområde 1: En av Sveriges bästa välfärdskommuner .....                  | 14 |
| Strategiska mål .....   | 14 |
| Målområde 2: En av Sveriges mest företagsvänliga kommuner .....           | 18 |
| Strategiska mål .....   | 19 |
| Målområde 3: En av Sveriges mest attraktiva kommuner .....                | 22 |
| Strategiska mål .....   | 22 |
| Finansiella- och organisatoriska mål .....                                | 24 |
| Målområde: Finansiella mål .....  | 26 |
| Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Askersunds kommun: .....       | 26 |
| Grundantaganden för god ekonomisk hushållning i Askersunds kommun .....   | 27 |
| Strategiska finansiella mål .....   | 28 |
| Målområde: Organisatoriska mål .....                                      | 30 |
| Strategiska organisatoriska mål .....                                     | 31 |
| Budget .....  | 34 |
| Budgetregler .....  | 34 |
| Driftbudgeten .....   | 34 |
| Investeringsbudgeten .....  | 34 |
| Uppföljning .....   | 34 |
| Budget och resursfördelning .....   | 35 |
| Finansförvaltningen .....   | 35 |
| Kommunfullmäktiges resursfördelning .....                                 | 36 |
| Plan för återställande av resultat enligt kommunallagens balanskrav ..... | 36 |
| Resultatnivå .....  | 37 |
| Nämndernas ramar .....  | 37 |
| Kommunstyrelsen .....   | 38 |

|  |    |
|--|----|
| Socialnämnden .....                          | 39 |
| Barn- och utbildningsnämnden .....           | 40 |
| Kultur- och tekniknämnden .....              | 40 |
| Sydnärkes miljö- och byggnämnd.....          | 41 |
| Nämndernas uppdrag.....                      | 41 |
| Investeringsbudget.....                      | 42 |
| Investeringar skattekollektivet.....         | 42 |
| Strategiska investeringar lokaler (KS) ..... | 42 |
| Utvecklingsprojekt .....                     | 43 |
| Reinvestering nämnder.....                   | 44 |
| Investeringar VA-kollektivet (KoT) .....     | 44 |
| VA-utbyggnad.....                            | 44 |
| Reinvesteringar .....                        | 44 |
| Sammanställning samtliga investeringar ..... | 44 |
| Resultatbudget .....                         | 45 |
| Budgeterad balansräkning .....               | 46 |
| Kassaflödesanalys .....                      | 47 |

# Beskrivning av ny målstruktur

Askersunds kommun går i och med kommunfullmäktiges mål och budget för 2025 med plan för 2026–2028 in i en ny målstruktur. Denna kommer också att ligga till grund för delar av den styrmodell som är under framtagande. Då den nya målstrukturen kommer att fasas in gradvis och blir komplett först till 2026 beskrivs de grundläggande dragen på kommunfullmäktigenivån i inledningen av detta dokument. Inledningen kan ses som en vägledning och ordlista för de begrepp som används i den nya målstrukturen.

## Från vision till verkstad

I en tid präglad av snabba förändringar och ökande krav på kommunal verksamhet är det avgörande att vi som kommun tydligt definierar och strukturerar våra mål.

Kommunens övergripande målstruktur utgör grunden för hur vi strävar efter att uppfylla vårt samhällsuppdrag. Denna struktur är utformad för att säkerställa att kommunens beslutsprocesser bedrivs med fokus på långsiktig hållbarhet, effektiv resursanvändning och en stark finansiell grund samt att målen ligger till grund för arbetet med budgetering. Genom att systematiskt arbeta med tydliga mål och mätbara resultat kan vi bättre möta våra invånares behov och förväntningar, samtidigt som vi säkerställer en god ekonomisk hushållning.

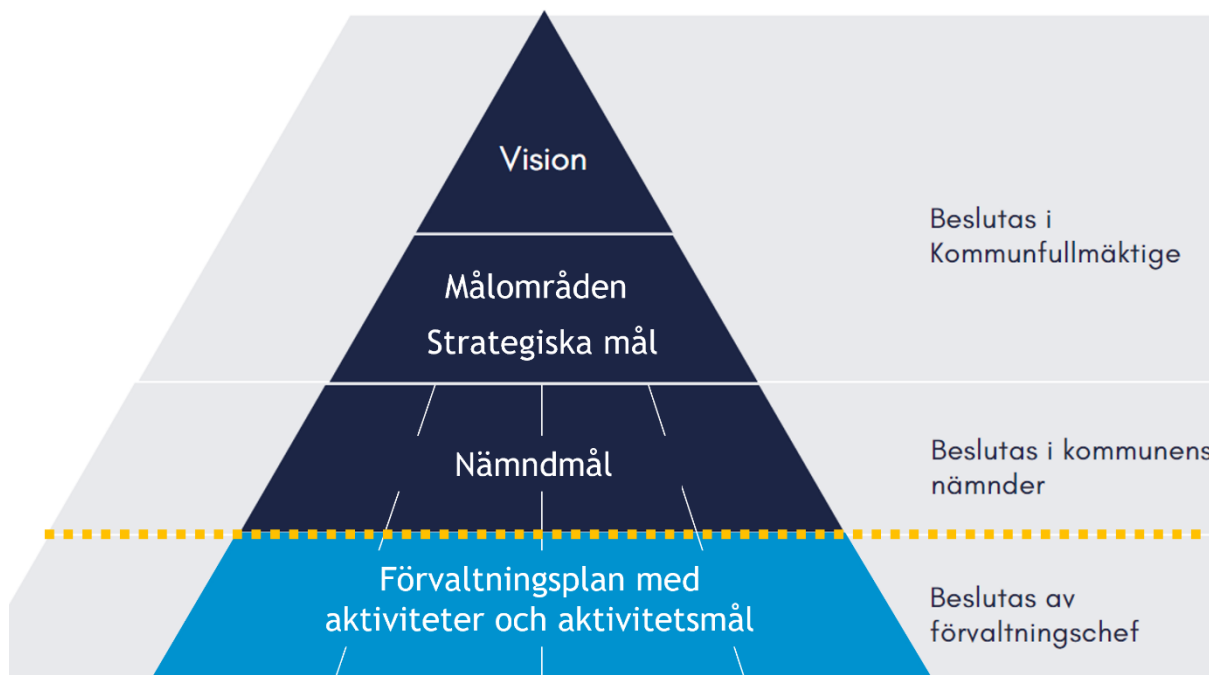
De mål som beslutas av kommunfullmäktige under 2024 fungerar som de byggstenar som tillsammans skapar en solid grund för en framtida vision. När dessa mål aggregeras under 2025, sker det med syftet att förena dem under en gemensam vision som sammanfattar kommunens långsiktiga ambitioner och önskade utvecklingsriktning.

Processen för att skapa en välförankrad vision bygger på en bred förankring hos olika intressenter, inklusive förtroendevalda, tjänstepersoner, näringsliv och invånare. Genom dialog och samarbete säkerställer vi att visionen inte bara reflekterar en övergripande politisk ambition, utan också de verkliga behov och förhoppningar som finns inom kommunen. På så sätt blir visionen inte bara ett dokument, utan en levande och vägledande kraft som driver kommunen framåt.

Syftet med denna målstruktur är att skapa en gemensam riktning för vår kommun och säkerställa att alla insatser samverkar för att nå våra övergripande ambitioner.



Nedan syns målstrukturen från den politiska visionen, via kommunfullmäktiges mål och nämndernas mål via förvaltningsplaner till förvaltningarnas aktiviteter.



## Syften med Målstrukturen:

- **Styrning:** Målstrukturen fungerar som ett styrdokument som samordnar insatser och resurser inom kommunen. Den skapar en gemensam riktning för alla kommunala verksamheter och säkerställer att alla arbetar mot samma övergripande mål.
- **Prioritering:** Genom att definiera tydliga mål inom specifika strategiska områden kan vi bättre prioritera våra insatser och säkerställa att vi fokuserar på de områden som har störst betydelse för kommunens utveckling och våra invånares välmående.
- **Mätning:** En strukturerad målbild med definierade rapporteringsmått möjliggör regelbunden uppföljning och utvärdering av våra insatser. Detta hjälper oss att identifiera framgångar, utmaningar och förbättringsområden samt att justera vårt arbete och våra insatser vid behov.
- **Organisering:** Målstrukturen ger vägledning för att organisera kommunens verksamhet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Genom att tydligt definiera ansvar och roller, samt säkerställa att resurser används optimalt, kan vi förbättra vår förmåga att leverera högkvalitativa tjänster till våra invånare och företag.
- **Rollfördelning:** Målstrukturen klargör roller och förväntningar mellan kommunens förtroendevalda och tjänstemannaorganisationen. Förtroendevalda ansvarar för att sätta övergripande målområden och fatta beslut om strategiska mål på fullmäktige- respektive nämndnivå, medan tjänstemannaorganisationen ansvarar för att implementera dessa mål med aktiviteter som bidrar till måluppfyllnad med en effektiv resursanvändning och med god ekonomisk hushållning som grund. Detta skapar en miljö där alla parter kan samarbeta för kommunens bästa.
- **Inkludering:** Genom att tydligt kommunicera våra mål blir det lättare för invånare, företag och andra intressenter att förstå och engagera sig i kommunens utveckling. Målstrukturen bidrar till ökad transparens och delaktighet i vårt arbete.



- **Kommunikation:** Ett mål som är kommunicerbart och lätt att förstå fungerar som ett kraftfullt verktyg för styrning, uppföljning och motivation. Det skapar tydlighet, engagemang och en gemensam vision som alla kan sträva mot. Genom att formulera mål på ett inspirerande sätt kan kommunen maximera sin potential att nå framgång både på kort och lång sikt.

## Definitioner

- **Målområden:** Breda kategorier eller fokusområden som är kritiska för att uppnå våra mål. Ska fungera inspirerande och kommunikativt internt och externt. Beskriver vad vi vill uppnå inom specifika områden. Tre målområden beskriver vad vi vill uppnå gentemot vår omvärld medan två avser interna, finansiella och organisatoriska mål.
- **Finansiella och organisatoriska mål:** Avser interna målområden som syftar till ekonomisk hållbarhet och en effektiv arbetsmiljö. Finansiella mål inkluderar budgetdisciplin, kostnadseffektivitet och god ekonomisk hushållning. Organisatoriska mål handlar om att skapa en attraktiv arbetsplats genom medarbetartrivsel, kompetensutveckling och rekrytering av nyckelkompetens.
- **Strategiska mål:** Kommunens strategiska mål är de långsiktiga mål som beskriver den övergripande effekten och förändringen av kommunens insatser inom ett målområde. Dessa mål är breda och övergripande, och syftar till att uppnå kommunens vision. Ett målområde definierar den önskade effekten av ett mål, dvs den förbättring vi önskar uppnå och som är direkt kopplat till ett resultat med syfte att gynna vår samlade verksamhet. Vidare hjälper ett strategiskt mål till att förena olika nämnduppdrag, undvika målkonflikter och skapa tydlighet om vad som är viktigt för kommunen som helhet. De säkerställer att fokus ligger på målets önskade effekter snarare än hur utförandet av uppgifter sker.
- **Målprecisering:** En beskrivning av hur ett strategiskt mål ska *mätas* och *preciseras* för att säkerställa tydlig uppföljning och utvärdering.
- **Rapporteringsmått:** Specifika kvantitativa mått som används för att övervaka och rapportera framsteg till exempelvis Kommunfullmäktige, vilket bidrar till transparens, kunskapsöverföring och ambassadörskap. Genom regelbundna rapporter kan vi både identifiera framgångar och områden som behöver förbättras och som kan kräva insatser.
- **Källa:** Den information eller data som används som underlag för att formulera och utvärdera mål. I sammanhanget av strategisk planering är källan ofta baserad på konkreta, objektiva och jämförbara uppgifter, exempelvis statistik eller undersökningar, som kan användas för att jämföra prestationer över tid.

## Målstrukturens två huvuddelar

### Målområden för välfärd, företagsklimat och attraktion

Dessa mål riktar sig till våra invånare, besökare och företag. Målområdena utgör grunden för vår strategiska planering och fungerar som vägvisare för kritiska områden som är avgörande för att uppnå vår vision. Inom varje målområde formulerar vi strategiska mål som beskriver den önskade effekten av våra insatser och bidrar till att skapa en tydlig koppling mellan våra ambitioner och konkreta resultat.

### Finansiella och organisatoriska målområden

Dessa mål är av intern karaktär och syftar till att säkerställa en hållbar ekonomi och en god arbetsmiljö. De finansiella målen inkluderar resultat, budgetdisciplin, kostnadseffektivitet och god ekonomisk hushållning. De organisatoriska målen fokuserar på att skapa en attraktiv arbetsplats, vilket inkluderar medarbetarnas trivsel, kompetensutveckling och rekrytering av nyckelkompetenser.

Nedan syns hur de finansiella och organisatoriska målen ligger som förutsättningar och för arbetet med målområden för välfärd, företagsklimat och attraktion.

## Målområden

## Strategiska mål

|                                     |  |  |
|-------------------------------------|--|--|
| Finansiella och organisatoriska mål | En av Sveriges bästa välfärdskommuner        | Askersunds kommun ska 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst förtroende för vår samlade skolverksamhet.  |
|                                     |  | Askersunds kommun ska 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst förtroende för vår samlade vård- och omsorgsverksamhet.                         |
|                                     |  | Askersunds kommun år 2030 ska tillhöra de 25 % av landets kommuner har störst förtroende för vårt samlade underhåll av vår offentliga miljö.                               |
|                                     | En av Sveriges mest företagsvänliga kommuner | Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som det lokala näringslivet värderar högst när det gäller företagsklimat.                             |
|                                     |  | Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där lokala näringslivet har störst förtroende för vår myndighetsutövning gentemot företag.            |
|                                     | En av Sveriges mest attraktiva kommuner      | Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst uppskattning av vår boendemiljö och kommunens skötsel av våra verksamheter.  |
|                                     |  | Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna upplever störst möjligheter att ta del av ett varierat kultur-, idrotts- och friluftsliv. |

De finansiella och organisatoriska målen är uppbyggda på liknande sätt som målen för välfärd, företagsklimat och attraktion.

## Målområden

## Strategiska mål

|                     |  |
|---------------------|--|
| Finansiella mål     | Askersunds kommun ska ha en resultatnivå som motsvarar god ekonomisk hushållning.  |
|                     | Askersunds kommun ska ha en självfinansieringsgrad av investeringar som motsvarar god ekonomisk hushållning.   |
| Organisatoriska mål | Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som medarbetarna värderar högst avseende hållbart medarbetarengagemang (HME)          |
|                     | Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst förtroende för kommunens verksamhet.                         |
|                     | Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna upplever det mest positiva bemötandet från tjänstepersoner och politiker. |



# Mål för välfärd, företagsklimat och attraktion

Inom vår målstruktur spelar målområden och strategiska mål en central roll för att styra kommunens utveckling och insatser. Dessa mål riktar sig främst mot våra invånare, besökare och företag och syftar till att konkretisera våra visioner i praktiska och mätbara termer.

## Målområden

Målområdena utgör de breda kategorier som definierar de fokusområden vi anser vara avgörande för att nå vår vision. Dessa områden fungerar som riktlinjer för vår strategiska planering och hjälper oss att identifiera vad som är viktigt för kommunen som helhet. Genom att formulera dessa målområden säkerställer vi att alla verksamheter inom kommunen har en gemensam riktning och att våra insatser samordnas effektivt. Målområdena ska inspirera både internt och externt, vilket bidrar till ökad delaktighet och engagemang bland invånare, företag och andra intressenter.

## Strategiska Mål

Inom varje målområde definieras ett antal strategiska mål som konkretiserar de långsiktiga ambitionerna för kommunen. Dessa mål syftar till att beskriva den övergripande effekt och förändring vi önskar åstadkomma genom våra insatser. Strategiska mål är inte bara avgränsade till specifika aktiviteter utan fokuserar på de resultat vi vill uppnå och den påverkan dessa resultat har på vårt samhälle.

För varje strategiskt mål finns en **källa** knuten, vilket innebär att målen baseras på konkreta och etablerade data som möjliggör jämförbarhet med andra kommuner.

Dessutom definieras en **målprecisering**, som beskriver en precisering av *hur* målet ska mätas.

Ett viktigt inslag i vår målstruktur är också **rapporteringsmått**, som är specifika mått som används för att kvantifiera och övervaka framstegen. Dessa rapporteringsmått kommer att redovisas i Kommunfullmäktige, vilket säkerställer transparens och kunskapsöverföring. Genom regelbundna rapporter kan vi både identifiera framgångar och områden som behöver förbättras och som kan kräva insatser.

Dessa mål är utformade för att skapa tydlighet och för att undvika målkonflikter. De förenar olika nämnduppdrag och säkerställer att alla verksamheter arbetar mot samma målområden. Genom att formulera strategiska mål som är både ambitiösa och realistiska kan vi mobilisera resurser och insatser på ett sätt som gör skillnad för våra invånare och företag.

Tillsammans utgör målområdena och de strategiska målen en integrerad del av vår årliga planerings- och genomförandeprocess som kommer att fastställas i kommunens samlade styrmodell som arbetas fram under 2025. Genom att tydligt definiera vad vi vill åstadkomma kan vi bättre prioritera våra insatser och säkerställa att vi fokuserar på de områden som har störst betydelse för kommunens utveckling och välmående.





## Målområde 1: En av Sveriges bästa välfärdskommuner

Askersunds kommun har satt ett ambitiöst mål – att bli en av Sveriges bästa välfärdskommuner. Detta innebär att kommunen ska leverera högkvalitativa tjänster till våra invånare och samtidigt använda resurserna på ett ansvarsfullt sätt. Målet grundar sig i en ambition om att invånarna ska känna sig nöjda och trygga med kommunens insatser inom centrala välfärdsområden som skola, vård och omsorg samt underhåll av den offentliga miljön. För att nå detta mål har vi valt att fokusera på invånarnas upplevelser och nöjdhet, som kommer att vara avgörande för att mäta framgången.

Effektivitet i välfärden innebär här inte bara att leverera bra tjänster, utan också att göra det på ett sätt som är ekonomiskt hållbart och attraktivt för kommunens medarbetare. Kommunen ser ett direkt samband mellan nöjda invånare och en välfungerande organisation som kan anpassa sig till förändrade behov och förutsättningar. Detta kräver en kombination av stark ledning, engagemang från personalen och en nära dialog med invånarna för att kontinuerligt följa upp hur deras behov och förväntningar utvecklas. Samtidigt som kommunen fokuserar på att leverera välfärd av hög kvalitet, har vi också en tydlig ambition att upprätthålla och förbättra den offentliga miljön. Skötseln av kommunens vägar, parker, och offentliga platser är en central del av arbetet för att skapa en attraktiv och hållbar livsmiljö för alla.

### Strategiska mål

|                          |  |
|--------------------------|--|
| <b>Strategiskt mål 1</b> | <b>Askersunds kommun ska 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst uppskattning för vår samlade skolverksamhet.</b>   |
| <b>Källa</b>             | SCB:s medborgarundersökning  |
| <b>Målprecisering</b>    | Ett medelvärde beräknas jämföras med samtliga kommuner på följande frågor:<br>Hur tycker du följande fungerar i din kommun? <ul style="list-style-type: none"> <li>• Förskola</li> <li>• Grundskola</li> <li>• Gymnasieskola</li> </ul> <p>Svarsalternativen är ”mycket dåligt, ganska dåligt, ganska bra, mycket bra”</p>   |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <b>Exempel</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Andel vårdnadshavare som upplever att barnet är tryggt på förskolan</li> <li>• Andel inskrivna barn i förskola</li> <li>• Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen.</li> <li>• Elever årskurs 9: meritvärde</li> <li>• Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram på gymnasiet.</li> <li>• Elever årskurs 9: Behörighet till gymnasiet</li> <li>• Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska.</li> <li>• Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik.</li> <li>• Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska.</li> <li>• Andel som tar gymnasieexamen efter tre år.</li> <li>• Andel behöriga lärare</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul> |

|                          |   |
|--------------------------|---|
| <b>Strategiskt mål 2</b> | <b>Askersunds kommun ska 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna värderar vår samlade vård- och omsorgsverksamhet högst.</b>  |
| <b>Källa</b>             | SCB:s medborgarundersökning   |
| <b>Målprecisering</b>    | <p>Ett medelvärde beräknas jämförs med samtliga kommuner på följande frågor:<br/> Hur tycker du följande fungerar i din kommun?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Äldreomsorgen</li> <li>• Kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning</li> <li>• Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta</li> </ul> <p>Svarsalternativen är ”mycket dåligt, ganska dåligt, ganska bra, mycket bra”</p> |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <p><b>Exempel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Antal personal som en hemtjänsttagare möter på två veckor</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul>  |



|                          |   |
|--------------------------|---|
| <b>Strategiskt mål 3</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner med högst invånartillfredsställelse inom vårt samlade underhåll av vår offentliga miljö.</b>  |
| <b>Källa</b>             | SCB:s medborgarundersökning   |
| <b>Målprecisering</b>    | <p>Ett medelvärde beräknas jämförs med samtliga kommuner på följande frågor:</p> <p>Hur tycker du följande fungerar i din kommun?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Skötsel av gator och vägar</li> <li>• Snöröjning av gator och vägar</li> <li>• Skötsel av gång- och cykelvägar</li> <li>• Snöröjning av gång- och cykelvägar</li> <li>• Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar, inkl. badhus, ishallar etc.</li> <li>• Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser</li> <li>• Skötsel av naturområden i kommunen</li> <li>• Skötsel av badplatser i kommunen</li> <li>• Åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse som uppkommer, t.ex. klotter, övergivna fordon.</li> <li>• Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet, t.ex. skolor, äldreboende.</li> </ul> <p>Svarsalternativen är ”mycket dåligt, ganska dåligt, ganska bra, mycket bra”</p> |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <p><b>Exempel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Antal lekplatser</li> <li>• Antal badplatser</li> <li>• Andel vägar som uppnår ”grön standard” i uppföljning</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul>   |



## Målområde 2:

### En av Sveriges mest företagsvänliga kommuner

Askersunds kommun har som målsättning att bli en av Sveriges ledande kommuner när det gäller att skapa ett starkt och framgångsrikt näringsliv. Med ett tydligt fokus på att främja företagande och skapa ett positivt företagsklimat, siktar kommunen på att bygga upp ett nära samarbete med lokala företag och vara en attraktiv plats för entreprenörer. Detta uppnås genom att förbättra relationen och dialogen mellan kommunen och näringslivet.

Att vara en företagsvänlig kommun innebär inte bara att erbjuda goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa, utan också att upprätthålla en hög standard när det gäller kommunens service till näringslivet. Kommunens myndighetsutövning – tillståndshantering, tillsyn och rådgivning – spelar en central roll i att skapa ett smidigt och rättssäkert företagsklimat där tydliga spelregler råder. Genom att säkerställa en effektiv och transparent process strävar kommunen efter att skapa förtroende hos det lokala näringslivet, vilket i sin tur bidrar till ett gynnsamt företagsklimat. Askersunds ambition är att kontinuerligt följa upp företagens upplevelser av kommunens myndighetsutövning och vidta åtgärder där förbättringar kan göras.

Vidare handlar kommunens ambition om att stärka företagsklimatet som helhet, där både stora och små företag känner sig hörda, stöttade och uppmuntrade till tillväxt. Genom en kombination av aktiv dialog med näringslivet och målmedvetet arbete för att förbättra infrastrukturen och tillgången till tjänster, siktar Askersund på att vara en attraktiv plats för företagande. Kommunen kommer att noggrant följa utvecklingen av viktiga faktorer såsom antalet nya företag, arbetsställen och andra mått som visar hur väl företagsklimatet fungerar. Genom ett starkt fokus på att förbättra förutsättningarna för näringslivet skapar Askersunds kommun en grund för långsiktig tillväxt och välstånd, vilket gör oss till en av Sveriges mest företagsvänliga kommuner.

## Strategiska mål

|                          |   |
|--------------------------|---|
| <b>Strategiskt mål 4</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som lokala näringslivet värderar högst när det gäller företagsklimat.</b>   |
| <b>Källa</b>             | Svenskt näringslivs årliga enkätundersökning om företagsklimat  |
| <b>Målprecisering</b>    | Kommunens resultat i ”sammanfattande omdöme” jämförs med samtliga kommuner i undersökningen   |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <b>Statistiska faktorer (SCB, Bolagsverket och Arbetsförmedlingen)</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Antal arbetsställen</li><li>• Antal nystartade företag</li><li>• Branschbredd</li><li>• Specialisering</li><li>• Arbetslöshet</li><li>• Företagskonkurser</li><li>• Lönesumma</li><li>• In- och utpendling</li><li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li></ul> |

|                          |   |
|--------------------------|---|
| <b>Strategiskt mål 5</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där lokala näringslivet har högst förtroende för vår myndighetsutövning gentemot företag.</b>   |
| <b>Källa</b>             | SKR:s mätning ”Insikt”  |
| <b>Målprecisering</b>    | <p>Kommunens resultat mäts i fyra myndighetsområden och det sammanlagda värdet jämförs med samtliga kommuner deltagande kommuner.</p> <p><b>Myndighetsområden och index</b><br/>Fyra myndighetsområden är obligatoriska att mäta och ingår i den totala jämförelsen. Utöver dessa mäter vi även markupplåtelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bygglov (NKI)</li> <li>• Miljö- och hälsoskydd (NKI)</li> <li>• Livsmedelskontroll (NKI)</li> <li>• Serveringstillstånd (NKI)</li> <li>• Markupplåtelse (NKI)</li> </ul> |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <p><b>Statistiska faktorer (SKR samt egen mätning)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Trenddata från SKR INSIKT</li> <li>• Snittid för handläggning av byggnadslov för företag</li> <li>• Antal detaljplaner till samråd</li> <li>• Antal besvarade telefonsamtal under telefontid</li> <li>• Antal JO-anmälningar</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul>  |





## Målområde 3: En av Sveriges mest attraktiva kommuner

Askersunds kommun strävar efter att bli en av Sveriges mest attraktiva kommuner, där människor inte bara trivs och stannar kvar utan också aktivt väljer att flytta till. Målet är att skapa en kommun där livskvaliteten är hög, där det finns en stark gemenskap och där invånarna upplever att kommunen sköter vår verksamhet på ett bra sätt.

Attraktiviteten i en kommun mäts inte enbart i fysiska faktorer som vacker natur eller god infrastruktur, utan också i invånarnas upplevelser omkring sin vardag. Det handlar om hur väl vi lyckas skapa en plats där människor vill leva, arbeta och utvecklas. Askersund fokuserar därför på att förbättra boendemiljön, utveckla kultur- och fritidsmöjligheter och tillgängliggöra detta för alla åldrar med särskilt fokus på människors mötesplatser, fysisk aktivitet och kulturell utveckling. Kommunen säkerställer även en hög kvalitet i den kommunala servicen.

Kommunen arbetar aktivt med att identifiera vad som skapar trivsel och livskvalitet för olika grupper av invånare, från barnfamiljer till äldre. Genom att vara lyhörd för invånarnas synpunkter och politiska prioriteringar kan Askersund anpassa sina insatser och projekt för att skapa ett tryggt och inkluderande samhälle. Strategiska satsningar på exempelvis bostadsutveckling och tillgång till god kommunal service, kulturutbud, trygghet kommer att spela en central roll i att locka både nya invånare och företag till kommunen. Uppföljning av befolkningsutvecklingen och andra nyckelmått blir viktiga verktyg för att säkerställa att kommunen fortsätter att utvecklas som en attraktiv plats att bo, leva och verka i.

Genom att kombinera en engagerad politisk ledning med starka samhällsinsatser vill Askersunds kommun inte bara behålla sina invånare, utan också locka nya att slå sig ner i vår attraktiva kommun. Målet är att skapa en långsiktig attraktivitet som gör Askersund till ett självklart val för de som söker livskvalitet och en levande samhällsgemenskap.

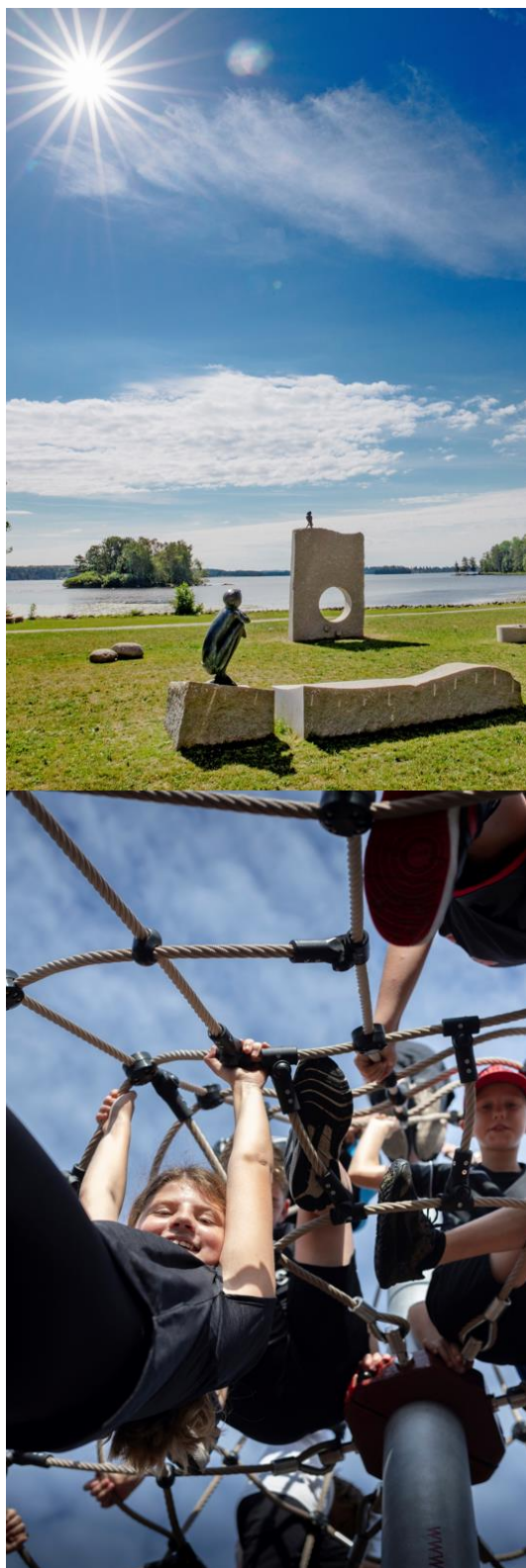
### Strategiska mål

|                          |  |
|--------------------------|--|
| <b>Strategiskt mål 6</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst uppskattning för vår boendemiljö och kommunens skötsel av våra verksamheter.</b>  |
| <b>Källa</b>             | SCB:s medborgarundersökning  |
| <b>Målprecisering</b>    | Ett medelvärde beräknas jämföras med samtliga kommuner på följande frågor: <ul style="list-style-type: none"><li>• Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?</li><li>• Hur tycker du att din kommun sköter sina olika verksamheter?</li><li>• Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit?</li></ul> Svarsalternativen är ”mycket dåligt, ganska dåligt, ganska bra, mycket bra” |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <ul style="list-style-type: none"><li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li></ul>  |



|                          |  |
|--------------------------|--|
| <b>Strategiskt mål 7</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna känner sig tryggast och har störst möjligheter att ta del av ett varierat kultur-, idrotts- och friluftsliv.</b>   |
| <b>Källa</b>             | SCB:s medborgarundersökning  |
| <b>Målprecisering</b>    | <p>Ett medelvärde beräknas jämförs med samtliga kommuner på följande frågor:</p> <p><b>Trygghet</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor... När det är mörkt resp. ljus ute</li> </ul> <p><b>Kultur- och fritidsliv</b><br/>Vad tycker du om:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ... utbudet av ställen för unga att träffas på i kommunen? (t.ex. fritidsgårdar, ungdomsklubbar)</li> <li>• utbudet av ställen för äldre att träffas på i kommunen? (t.ex. träffpunkter)</li> <li>• ... det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen? (t.ex. konstutställning, teater, konserter etc.)</li> <li>• ... kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet?</li> </ul> <p><b>Idrott, motion och friluftsliv</b><br/>Vad tycker du om:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ... utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen? (t.ex. utegym)</li> <li>• ... utbudet av friluftsområden i kommunen?</li> </ul> <p>Svarsalternativen är ”mycket dåligt, ganska dåligt, ganska bra, mycket bra”</p>  |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <p><b>Exempel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Befolkningsutveckling (SCB)</li> <li>• Löpande utvecklingsinsatser knutet till definierat mål</li> <li>• Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. (Kolada)</li> <li>• Lån från kommunala bibliotek, antal/invånare (Kolada)</li> <li>• Öppethållande huvudbibliotek, timmar/vecka, inkl. meröppet (Kolada)</li> <li>• Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år (Kolada)</li> <li>• Öppethållande på filialbibliotek, timmar/vecka (eget mått)</li> <li>• Öppettider på ungdomsgården (eget mått)</li> <li>• Lördagsöppet på ungdomsgården (eget mått)</li> <li>• Fördelning besökare (eget mått)</li> <li>• Antal lovprogram (eget mått)</li> <li>• Antal större aktiviteter, t.ex. kick off och sommarlov (eget mått)</li> <li>• Elever i musik- eller kulturskola 6-19 år, antal (Kolada)</li> <li>• Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%) (Kolada)</li> <li>• Ämneskurser som erbjuds i musik- eller kulturskolan, antal ämnesområden (Kolada)</li> <li>• Andel barn/elever som erbjudits professionell kultur under ett läsår</li> <li>• Fysisk aktivitet minst 60 min/dag (Liv och hälsa ung/Region Örebro län)</li> <li>• Deltagartillfällen i idrottsförening, antal/inv, 7-20 år (Riksidrottsförbundet)</li> <li>• Antal sålda biljetter till evenemang på Sjöängen (oavsett arrangör, inklusive bio)</li> <li>• Antal möten på Sjöängen (eget mått)</li> <li>• Antal bidragsberättigade föreningar i kommunen (eget mått)</li> <li>• Antal studieorganisationer med verksamhet i kommunen (eget mått)</li> <li>• Antal elljusspår</li> <li>• Antal kommunala naturreservat</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul> |

# Finansiella- och organisatoriska mål



Inom vår målstruktur är de finansiella och organisatoriska målen centrala komponenter som fungerar som grundpelare för vår verksamhet. Dessa mål är av intern karaktär och syftar till att skapa finansiell stabilitet, effektivitet och en hållbar arbetsmiljö för kommunen.

## **Finansiella Mål**

De finansiella målen handlar om att säkerställa kommunens ekonomiska hälsa och långsiktiga stabilitet. Detta innebär att vi strävar efter att optimera våra resurser, vilket inkluderar både intäkter och kostnader. En god ekonomisk hushållning är avgörande för att kunna tillhandahålla de tjänster som våra invånare och företag förväntar sig. Finansiella mål fungerar också som en vägledning för hur vi planerar framtida investeringar och hanterar eventuella ekonomiska utmaningar. Genom att ha tydliga finansiella ramar kan vi säkerställa att vi är beredda att möta både förutsägbara och oförutsägbara händelser.

## **Organisatoriska Mål**

Dessa mål syftar till att skapa en arbetsmiljö som är både stimulerande och effektiv. De handlar om hur vi organiserar våra resurser, för att uppnå bästa möjliga resultat. Det är viktigt att bygga en kultur som främjar samarbete och innovation, där medarbetarna känner sig delaktiga och motiverade. En central aspekt av de organisatoriska målen är att säkerställa klara roller och ansvar för alla i organisationen, vilket bidrar till ett mer effektivt arbete.

Målen fokuserar även på att attrahera och behålla kompetenta medarbetare genom investeringar i personalens utveckling och välbefinnande. Detta stärker organisationens kapacitet att leverera högkvalitativa tjänster. Genom att skapa en positiv arbetsmiljö där medarbetare kan växa och trivas, bidrar vi till en mer engagerad och produktiv arbetsstyrka

Genom att integrera dessa organisatoriska mål med finansiella aspekter bidrar vi till att bygga en stark och hållbar kommun. Detta säkerställer att vi inte bara kan möta dagens utmaningar, utan också är väl förberedda för framtiden.





## Målområde: Finansiella mål

I Askersunds kommun, precis som i övriga kommuner och regioner, styrs den ekonomiska förvaltningen av kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning. Dessa lagar syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning, ett viktigt begrepp som ska genomsyra kommunens budgetarbete och långsiktiga ekonomiska planering. Lagstiftningen är huvudsakligen utformad som en ramlag med få detaljregler, vilket ger utrymme för lokala anpassningar men samtidigt kräver en skärpt och tydlig ekonomistyrning.

### Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Askersunds kommun:

- **Budget och balanskrav**  
Askersunds kommuns budget ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, vilket är i enlighet med balanskravet. Endast under synnerliga skäl kan avvikelser från detta krav godtas.
- **Finansiella mål**  
Kommunfullmäktige ska fastställa finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning. Dessa mål är avgörande för att säkerställa en hållbar ekonomisk utveckling och utgör en viktig del av kommunens långsiktiga ekonomiska planering.
- **Verksamhetsmål och riktlinjer**  
Förutom finansiella mål ska kommunen även sätta upp mål och riktlinjer för verksamheten som syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning. Dessa mål hjälper till att styra verksamheten och säkerställer att den bedrivs effektivt och ändamålsenligt.
- **Åtgärder vid negativt resultat**  
Om kostnaderna överstiger intäkterna ska Askersunds kommun återställa det negativa resultatet inom tre år, enligt lagens krav. Fullmäktige ska då anta en åtgärdsplan som beskriver hur detta återställande ska ske. Om det finns synnerliga skäl kan fullmäktige besluta att reglering av det negativa resultatet inte behöver genomföras.
- **Ingen laglighetsprövning av budgetbeslut**  
Kommunens budgetbeslut, inklusive beslut om att inte reglera ett negativt resultat, kan inte laglighetsprövas. Det innebär att dessa beslut inte kan överklagas, även om formella aspekter av beslutet fortsatt kan granskas.
- **Uppföljning i förvaltningsberättelsen**  
I kommunens förvaltningsberättelse ska en utvärdering göras av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Detta är en viktig del av kommunens redovisning och ger fullmäktige och invånarna en bild av hur väl den ekonomiska styrningen fungerar.
- **Revision och kontroll**  
Revisorerna i Askersunds kommun ska granska och bedöma om resultatet i delårsrapporter och årsbokslut överensstämmer med de mål som fullmäktige beslutat. Deras skriftliga bedömning ska bifogas både delårsrapporten och årsbokslutet, vilket säkerställer en tydlig kontroll och uppföljning av kommunens ekonomiska förvaltning.

Enligt kommunallagen ska alla kommuner bedriva sin verksamhet med god ekonomisk hushållning. Fullmäktige ansvarar för att fastställa riktlinjer för detta, både ur ett verksamhetsperspektiv och ett finansiellt perspektiv. Lagstiftningen, inklusive lagen om kommunal bokföring och redovisning, kräver

att förvaltningsberättelsen utvärderar om dessa mål och riktlinjer har uppfyllts. I budgeten måste de finansiella mål som är relevanta för god ekonomisk hushållning anges. Lagen ger kommunerna ett visst handlingsutrymme genom att fungera som en ramlag, utan alltför många detaljerade regleringar.

För att fastställa vad som utgör god ekonomisk hushållning för Askersunds kommun är det nödvändigt att ha en god förståelse för både nuvarande ekonomisk situation och framtida prognoser. Här bör man även beakta eventuella risker som kan påverka kommunens ekonomi under de kommande åren, särskilt när det gäller skuldnivåer och ränterisker. Baserat på dessa faktorer kan politiska beslut fattas kring vilka finansiella mål som ska gälla både på kort och lång sikt, samtidigt som man tar hänsyn till de övergripande verksamhetsmålen och framtida utvecklingsplaner. Ekonomisk hushållning innebär att hitta en balans mellan verksamhetsbehov och ekonomiska resurser, både i nutid och över tid.

## **Grundantaganden för god ekonomisk hushållning i Askersunds kommun**

### **Generationsperspektivet**

Ett grundläggande antagande för Askersunds kommun är att varje generation ska bära sina egna kostnader. Detta innebär att dagens generation inte ska övervältra kostnader på framtida generationer. Kommunens löpande verksamhet bör därför normalt sett inte finansieras med lån. Samtidigt ska nuvarande generation inte heller betala för framtida förbrukning. Detta perspektiv är viktigt för att bibehålla en sund och hållbar kommunal ekonomi över tid. Den demografiska utvecklingen, som påverkar skatteintäkterna, måste också beaktas, då en minskning i den arbetsföra befolkningen ställer krav på effektiviseringar och eventuellt kvalitetsjusteringar för att bibehålla balans.

### **Verksamhetsfokus**

Askersunds kommun ansvarar för en stor del av den lokala samhällsservicen, exempelvis skola, äldreomsorg och socialtjänst. Målet är att skapa en så effektiv och ändamålsenlig verksamhet som möjligt med de skattemedel som finns tillgängliga. Den ekonomiska styrningen måste därför stödja verksamhetens långsiktiga behov och inte begränsa dess möjligheter. Eftersom kostnader kan vara trögörliga nedåt och intäkter varierar över tid, är det viktigt att skapa ekonomisk stabilitet genom en långsiktig planering som sträcker sig bortom enskilda budgetår. Detta möjliggör för kommunen att hantera variationer i intäkter och utgifter på ett mer hållbart sätt.

### **Finansiella mål som politisk bedömning**

De finansiella målen för Askersunds kommun bestäms utifrån en politisk bedömning. Dessa mål är en avvägning mellan historiska resultat, framtida ekonomiska prognoser och bedömda risker. Varje beslut om finansiella mål har en alternativkostnad, som kan påverka möjligheterna att genomföra vissa verksamheter eller politiska satsningar. Därför är det kommunens politiska uppdrag att noggrant balansera nyttan av finansiella mål med behovet av att tillhandahålla en hög kvalitet i verksamheten.

### **Transparens och medborgarperspektiv**

Eftersom Askersunds kommun till största delen finansieras av skattemedel, är det centralt att kommunens verksamhet bedrivs med största möjliga effektivitet och invånarfokus. Målet är att maximera nyttan av skattemedlen och säkerställa att medborgarna får största möjliga värde för sina skattepengar. För att garantera insyn och ansvarstagande är det viktigt att budgetprocessen är transparent och tydlig för medborgarna, särskilt i samband med val då de kan utkräva ansvar från sina politiska företrädare.

## Strategiska finansiella mål

|                          |  |
|--------------------------|--|
| <b>Strategiskt mål 8</b> | <b>Askersunds kommun ska ha en resultatnivå som motsvarar god ekonomisk hushållning.</b>   |
| <b>Källa</b>             | Ekonomiavdelningens uppföljning av uppgifter från ekonomisystemet.   |
| <b>Målprecisering</b>    | Askersunds kommun ska 2025 ha en resultatnivå som motsvarar 0,9 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. De därpå följande åren ska resultatet vara 2,5%, 3,3 % och 4,0 %  |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prognosticerat resultat vid årets slut</li> <li>• Prognosticerad självfinansieringsgrad</li> <li>• Skuldsättningsgrad</li> <li>• Soliditet</li> <li>• Nettokostnadsavvikelser</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul> |

|                          |  |
|--------------------------|--|
| <b>Strategiskt mål 9</b> | <b>Askersunds kommun ska ha en självfinansieringsgrad av investeringar som motsvarar god ekonomisk hushållning.</b>  |
| <b>Källa</b>             | Ekonomiavdelningens uppföljning av uppgifter från ekonomisystemet.   |
| <b>Målprecisering</b>    | Självfinansieringsgraden av investeringar för skattekollektivet ska inte understiga vad som planeras i budgeten.   |
| <b>Rapporteringsmått</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Upparbetad upplåning i förhållande till planerad upplåning</li> <li>• Upparbetad amortering i förhållande till planerad amortering</li> <li>• Upparbetade investeringar i förhållande till beslutad investeringsbudget</li> <li>• Upparbetade investeringar i förhållande till långfristiga lån</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul> |





## **Målområde: Organisatoriska mål**

De organisatoriska målen spelar en central roll i Askersunds kommuns arbete för att skapa en arbetsplats där både effektivitet och trivsel står i fokus. Genom att rikta insatser mot hur resurser organiseras och hur arbetsmiljön utvecklas, läggs grunden för att bygga en stark och hållbar organisation. Dessa mål handlar inte bara om att optimera processer och strukturer, utan också om att forma en arbetskultur som främjar innovation, digitalisering, samarbete och engagemang. Medarbetarnas välbefinnande och kompetensutveckling står i centrum för att säkerställa att kommunen kan möta både nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart och framgångsrikt sätt.

Askersunds kommun strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare genom att investera i sina medarbetare och främja en kultur av delaktighet och ansvar. Särskilt fokus läggs på att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare, samt att kontinuerligt förbättra arbetsmiljön. I kombination med att digitalisering och innovation får en framträdande plats i utvecklingen av arbetsprocesser, skapas en dynamisk arbetsplats där medarbetare kan växa, och där effektiviteten höjs till förmån för både kommunen som arbetsgivare och våra invånare.

Inom målområdet organisatoriska mål är även förtroendet för kommunens verksamhet i form av politikernas ansvarstagande, processernas transparens och politikernas och tjänstepersonernas bemötande av omvärlden centrala för att nå bra resultat i kommunens arbete med en god service till sina invånare.

## Strategiska organisatoriska mål

|                           |  |
|---------------------------|--|
| <b>Strategiskt mål 10</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som våra medarbetare värderar högst avseende hållbart medarbetarengagemang (HME)</b>   |
| <b>Källa</b>              | Kolada/SKR   |
| <b>Målprecisering</b>     | <p>Målet är att kontinuerligt mäta och följa upp medarbetarengagemanget inom organisationen, med fokus på tre huvudaspekter: motivation, ledarskap och styrning.</p> <p>För att uppnå detta genomförs HME-enkäten årligen, och resultaten ska analyseras och jämföras med andra kommuner och regioner via Kolada.</p> <p>Målet är att samtliga delindex (motivation, ledarskap och styrning) ska uppvisa en förbättring inom två år, vilket ska speglas i förbättrade verksamhetsresultat och ökad medarbetartrivsel.</p> <p>Framstegen mäts genom:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <b>Motivation</b> – Ökning i positiva svar om meningsfullhet, lärande och arbetstillfredsställelse.</li> <li>2. <b>Ledarskap</b> – Förbättrade betyg i chefers uppskattning, förtroende och ansvarsfördelning.</li> <li>3. <b>Styrning</b> – Förbättrad förståelse och uppföljning av arbetsplatsens mål samt medvetenhet om förväntningar.</li> </ol> <p>Mätresultaten rapporteras regelbundet till ledningen och används som underlag för arbetsgivarpolitiska beslut.</p> <p>Ett medelvärde beräknas jämföras med samtliga kommuner för att mäta målets uppfyllnad.</p> |
| <b>Rapporteringsmått</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Personalomsättning, mätt utifrån personal som slutar i organisationen.</li> <li>• Korttidssjukskrivningar</li> <li>• Långtidssjukskrivningar</li> <li>• Genomförda aktiviteter för hållbart medarbetarengagemang, som ledarforum, arbetsgivarforum, medarbetarprogram.</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul>  |

|                           |   |
|---------------------------|---|
| <b>Strategiskt mål 11</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst förtroende för kommunens verksamhet.</b>   |
| <b>Källa</b>              | SCB:s medborgarundersökning   |
| <b>Målprecisering</b>     | <p>Ett medelvärde beräknas jämförs med samtliga kommuner på följande frågor:</p> <p><b>Förtroende</b><br/>         Upplever du att:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kommunens politiker arbetar för kommunens bästa?</li> <li>• Kommunens politiker är ansvarstagande?</li> <li>• Kommunens politiker är lyhörda till invånarnas tankar och idéer kring kommunen och dess verksamheter?</li> <li>• Kommunens anställda arbetar för kommunens bästa?</li> <li>• Politiska beslut som fattas i kommunen är genomtänkta och genomarbetade?</li> <li>• Det finns en transparens i hur politiska beslut fattas i kommunen?</li> <li>• Kommunens verksamheter är fria från korruption?</li> </ul> <p>Allmänt sett, hur stort förtroende har du för:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kommunens politiker?</li> </ul> |
| <b>Rapporteringsmått</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Svarstider i telefon</li> <li>• Handläggningstid för bygglov avseende privatpersoner</li> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul>   |

|                           |  |
|---------------------------|--|
| <b>Strategiskt mål 12</b> | <b>Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna upplever det mest positiva bemötandet från tjänstepersoner och politiker.</b>  |
| <b>Källa</b>              | SCB:s medborgarundersökning  |
| <b>Målprecisering</b>     | <p>Ett medelvärde beräknas jämförs med samtliga kommuner på följande frågor:</p> <p><b>Bemötande</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vid den senaste kontakten med tjänstepersonen, hur blev du bemött?</li> <li>• Vid den senaste kontakten med politikern, hur blev du bemött?</li> <li>• Hur tycker du att det fungerar att få svar på dina frågor om kommunen och dess verksamheter?</li> </ul> |
| <b>Rapporteringsmått</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Arbete pågår med rapporteringsmått</i></li> </ul>  |



# Budget

## Budgetregler

### Driftbudgeten

Anslagsbindningen för driftbudgeten skall vara knuten till nämnd/styrelsenivå.

Nämnden/styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer i budgeten. Samt att nämndens budget ska vara i balans och finansierad.

Nämnderna medges rätt att besluta om omdisponering av budgeterade medel (kostnader såväl som intäkter) i driftbudgeten inom hela sitt verksamhetsområde. Beslut om omdisponering skall anmälas till kommunstyrelsen. Övrig omdisponering beslutas av kommunfullmäktige.

### Investeringsbudgeten

Utförande av investeringsprojekt ska ske efter kommunfullmäktiges intentioner. Kommunfullmäktige beslutar om en övergripande investeringsbudget som fastställer den totala investeringsramen samt fördelningen på investeringstyp. Investeringstyperna omfattar strategiska investeringar, reinvesteringar lokaler, utvecklingsprojekt, övriga investeringar, reinvesteringar nämnder samt investeringar i VA-kollektiv. Varje investeringstyp innehåller verksamhetsområden där fullmäktige beslutar om ansvarsfördelning per nämnd.

Nämnderna beslutar om upprättande av investeringsprojekt inom de av fullmäktige beslutade ramarna. Nämnderna beslutar om ansvarsfördelning inom nämnd. Nämnderna beslutar om tilläggs- och ombudgetering inom beslutad investeringsram för respektive verksamhetsområde. Beslut om omdisponering skall anmälas till kommunfullmäktige.

Vid prognostiserad avvikelse behöver beslut om tilläggs- eller ombudgetering endast göras om avvikelsen bedöms vara mer än 5 %.

Innan projektbeslut i nämnd/styrelse av ny byggnad till en kostnad av mer än 100 prisbasbelopp, ska kommunfullmäktige ta ställning till investeringen.

### Uppföljning

Delårsrapport skall upprättas efter åtta månader. Delårsrapporten utformas i enlighet med kapitel 9 § 1-3 i redovisningslagen och god redovisningssed. Budgetuppföljningsrapport som är godkänd av nämnd eller nämnds arbetsutskott lämnas till kommunstyrelsen efter tre och åtta månader. Därutöver upprättar kommunstyrelsens ekonomiavdelning en översiktlig månatlig ekonomisk uppföljning efter maj och oktober.

Större händelser som påverkar nämnds ekonomiska förutsättningar ska rapporteras till kommunstyrelsen tillsammans med en redovisning av åtgärder som kan minska ett underskott.

För årsbokslut och delårsbokslut upprättas särskilda instruktioner. I årsbokslutet redovisas kommunens ekonomi samt följer upp de politiskt beslutade programmen.

# Budget och resursfördelning

En sammanställning av finansiering och nämndsanslag redovisas i tabellen nedan. En redogörelse över justeringar av nämndernas ramberäkningar finns på efterföljande sidor.

Budgeten utgår från SKR:s skatteunderlagsprognos som presenterades 3 oktober. Prognosen omfattar även statsbidrag för mellankommunal utjämning. Vidare bygger budgeten på ett antagande att Askersunds kommun den 1 november 2024 kommer ha ett befolkningstal på 11 455 personer. 31 augusti var befolkningen i Askersund 11 438 personer.

De ekonomiska förutsättningarna utgår från det utrymme som skapas på finansförvaltningen (se tabell nedan).

## Finansförvaltningen

| Budget och resursfördelning                         | Budget<br>2024 | Budget<br>2025 | Plan<br>2026   | Plan<br>2027   | Plan<br>2028   |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Finansförvaltning</b>                            |                |                |                |                |                |
| <i>Skatteintäkter</i>                               | 640 485        | 657 082        | 686 103        | 715 878        | 744 974        |
| <i>Statsbidrag</i>                                  | 169 776        | 196 392        | 199 083        | 198 876        | 200 740        |
| <i>Pensioner</i>                                    | -59 918        | -54 054        | -51 825        | -53 830        | -55 478        |
| <i>Interna pensionskostnader</i>                    | 64 604         | 64 500         | 64 500         | 64 500         | 64 500         |
| <i>Avskrivningar exkl VA</i>                        | -52 037        | -55 500        | -56 000        | -55 500        | -55 000        |
| <i>Finansiella intäkter</i>                         | 6 000          | 6 500          | 6 500          | 6 500          | 6 500          |
| <i>intäkter MIV</i>                                 | 2 000          | 1 500          | 1 500          | 1 500          | 1 500          |
| <i>Finansiella kostnader</i>                        | -18 700        | -31 000        | -29 000        | -27 000        | -25 000        |
| <i>Oförutsedda händelser</i>                        | -600           | -600           | -600           | -600           | -600           |
| <i>Lönerevision 3,5%, 3,3%, 3,3%, 3,3%</i>          | -12 300        | -17 270        | -34 357        | -51 822        | -69 432        |
| <i>Hysesuppräknings 3%</i>                          |                | -1 900         | -3 900         | -5 900         | -9 100         |
| <i>Internränta avgiftskollektivet</i>               | 5 160          | 3 000          | 3 000          | 3 000          | 3 000          |
| <b>Anslag finansförvaltningen</b>                   | <b>744 470</b> | <b>768 650</b> | <b>785 004</b> | <b>795 602</b> | <b>806 604</b> |
| <b>Folkmängd 1/11 året innan</b><br>(240831 11 438) | 11500          | 11455          | 11480          | 11505          | 11530          |

I nästa tabell redovisas kommunfullmäktiges anslag till nämndernas budgetramar. Ramarna utgår från 2024 årsbudgetramar samt de satsningar och effektiviseringskrav som redovisas i nedre delen av tabellen.



## Kommunfullmäktiges resursfördelning

Fokus de närmaste åren måste ligga på att minska kostnaderna och få en ekonomi i balans. Men vi kan inte bara fokusera på att jaga kronor och ören. Verksamheterna måste fungera och ge god service till våra kommuninvånare.

Socialnämnden får en ramförstärkning på 10 400 tkr. Övriga nämnder får ett allmänt effektiviseringskrav på 1,7 %. Det är ett tufft budskap till nämnderna men är ett måste för att kunna återställa underskotten från 2023 och 2024 på de tre år som kommunallagen kräver.

| <b>Budget och resursfördelning</b>     | <i>Budget 2024</i> | Budget<br>2025  | Plan<br>2026    | Plan<br>2027    | Plan<br>2028    |
|--|--------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| <i>Kommunstyrelsen</i>                 | -113 401           | -115 021        | -118 617        | -121 599        | -124 672        |
| <i>Socialnämnden</i>                   | -299 431           | -317 135        | -315 729        | -314 349        | -312 999        |
| <i>Barn- och utbildningsnämnden</i>    | -221 379           | -221 362        | -220 456        | -220 553        | -220 653        |
| <i>Kultur- och tekniknämnden</i>       | -100 248           | -100 929        | -101 743        | -102 588        | -103 463        |
| <i>varav Tekniska, skatt</i>           | -77 276            | -78 066         | -78 880         | -79 725         | -80 600         |
| <i>varav Kultur, evenemang, fritid</i> | -22 972            | -22 863         | -22 863         | -22 863         | -22 863         |
| <i>Sydnärkes miljö- och byggnämnd</i>  | -6 103             | -6 392          | -6 584          | -6 781          | -6 984          |
| <b>Anslag nämnder summa</b>            | <b>-740 562</b>    | <b>-760 839</b> | <b>-763 128</b> | <b>-765 870</b> | <b>-768 771</b> |

| <b>Förändringar i nämndernas ramar ovan</b>        | <b>Budget<br/>2025</b> | <b>Plan<br/>2026</b> | <b>Plan<br/>2027</b> | <b>Plan<br/>2027</b> |
|--|------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| SN ramförstärkning                                 | 10 400                 | 8 400                | 6 400                | 4 400                |
| KS allmänt effektiviseringskrav -1,7%              | -1 907                 | -1 907               | -1 907               | -1 907               |
| BOU allmänt effektiviseringskrav -1,7%             | -3 713                 | -3 713               | -3 713               | -3 713               |
| KOT, tf allmänt effektiviseringskrav -1,7%         | -1 324                 | -1 324               | -1 324               | -1 324               |
| KOT, kef allmänt effektiviseringskrav -1,7%        | -373                   | -373                 | -373                 | -373                 |
| Minskad extern hyreskostnad förskolor              | -1 000                 | -2 000               | -2 000               | -2 000               |
| Minskad investeringsbudget ger lägre avskrivningar | -500                   | -1 000               | -1 500               | -2 000               |

## Plan för återställande av resultat enligt kommunallagens balanskrav

Balanskravet innebär att vid upprättandet av budget ska intäkterna överstiga kostnaderna. Om underskott ändå uppstår ska det negativa resultatet balanseras med motsvarande överskott under de närmast följande tre åren. Resultatet för 2025 budgeteras till 7 811 tkr. Det motsvarar en resultatnivå på 0,9 % av skatter, statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

| <b>Mkr</b>  | <b>2025</b> | <b>2026</b> | <b>2027</b> | <b>summa</b> |
|---|-------------|-------------|-------------|--------------|
| Att återställa från 2023 års resultat                 | 3           | 11,9        |             | 14,9         |
| Att återställa från 2024 års prognosticerade resultat | 3           | 6,5         | 25          | 34,5         |
| Totalt att återställa                                 | 6           | 18,4        | 25          | 49,4         |
| Resultat enligt Budget 2025 med plan 2026-2028        | 7,8         | 21,8        | 29,7        | 37,8         |

*Arbete pågår med ytterligare åtgärder*



För att kunna återställa underskotten från 2023 och 2024 samt kunna amortera av på kommunens låneskuld, bör resultatnivån egentligen vara minst 2 %. Det är dock inte möjligt att utan allt för stora negativa konsekvenser för kärnverksamheten höja resultatnivån under 2025.

## Resultatnivå

| <b>Budget och resursfördelning</b> | <i>Budget</i><br>2024 | Budget<br>2025 | Plan<br>2026  | Plan<br>2027  | Plan<br>2028  |
|------------------------------------|-----------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Resultat</b>                    | <b>3 908</b>          | <b>7 811</b>   | <b>21 876</b> | <b>29 732</b> | <b>37 833</b> |
| <b>Resultatnivå</b>                | <b>0,5%</b>           | <b>0,9%</b>    | <b>2,5%</b>   | <b>3,3%</b>   | <b>4,0%</b>   |

## Nämndernas ramar

Slutförandet av de större investeringarna under planperioden innebär att avskrivningarna tar en stor del av driftsekonomi i anspråk. För att säkerställa att vi har utrymme i budgeten för avskrivningarna krävs att nämnderna arbetar aktivt med att kostnaderna för verksamheterna inte får öka mer än det som volymförändring av kommunal kärnverksamhet ger upphov till. Vidare behöver nämnderna fortsätta arbeta med att effektivisera verksamheterna.

Det innebär även fortsättningsvis att nämnderna kontinuerligt behöver följa upp den egna verksamheten och säkerställa att arbetet drivs med tydlig ekonomistyrning och god kvalitet och är kopplat till volym.

Alla nämnder är kompenserade för löneökningar, hyresökningar och prisökningar. Det råder dock stor osäkerhet om prisutvecklingen vilket innebär att kompensationen eventuellt inte täcker de ökade kostnaderna inom alla områden.

En stor del av vår budget går till de samarbeten vi har med andra kommuner i Sydnärke och länet. Att ha god framförhållning för det gemensamma arbetet med andra kommuner är nödvändigt för att vi ska kunna planera för de förändringar som varje verksamhet behöver anpassa sig till.

Arbetet med strukturen för budgetplanering av samarbetena har förbättrats de senaste åren. Arbetet behöver fortsatt utvecklas så att vi kan planera och säkra en långsiktigt hållbar ekonomi för kommunen och de verksamheter vi samarbetar med andra kommuner om.

I nämndernas ramar ingår kompensation för prisökningar enligt nedanstående tabell.

| <b>Prisuppräkn, tkr</b> | <b>2024</b>  | <b>2025</b>  | <b>2026</b>  | <b>2027</b>  | <b>2028</b>  |
|-------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Soc                     | 566          | 586          | 594          | 620          | 650          |
| KOT                     | 779          | 803          | 814          | 845          | 875          |
| BOU                     | 86           | 90           | 94           | 97           | 100          |
| KS                      | 34           | 35           | 36           | 38           | 40           |
| <b>Summa</b>            | <b>1 465</b> | <b>1 514</b> | <b>1 538</b> | <b>1 600</b> | <b>1 665</b> |

## Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett stort ansvar för kommunen i sitt uppdrag att säkerställa goda förutsättningar för övriga nämnder att utföra sina välfärdsuppdrag. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnder. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för fastighetsfrågor, samhällsplanering, näringslivsfrågor inklusive turism, arbetsmarknadsenheten, civilförsvar och brottsförebyggande arbete samt de båda råden Kommunala pensionärsrådet och Rådet för funktionshinderfrågor.

Största budgetposterna är gymnasieskola, vuxenutbildning samt skolskjuts och färdtjänst.

Kommunstyrelsen har fått ett effektiviseringskrav på 1,7 % vilket motsvarar 1 907 tkr.

Vid sidan av arbetet med ekonomin får vi inte glömma bort att jobba med det som gör kommunen unik. Till exempel har Askersunds stad fortfarande en levande stadskärna med butiker med ett varierat utbud. Det gör att besökare från grannkommuner gärna åker till Askersund för sina inköp. Den lokala handeln är ett kitt i samhället. Det bidrar till ökad service för de som bor här, det lockar turister och skapar arbetstillfällen och skatteintäkter. Kommunens arbete med turism och för företagare är viktigt. Turiststrategens arbete saknas.

Turiststrategen är viktig att få tillbaka så snart ekonomin tillåter. Framför allt med tanke på arbetet mot näringslivet som ingår i turiststrategens arbetsuppgifter och särskilt arbetet med föreningen för företagare som heter Askersund i centrum.

| Kommunstyrelsen            | Budget 2024 | Budget 2025     | Plan 2026       | Plan 2027       | Plan 2028       |
|----------------------------|-------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|                            | -113 401    | -115 021        | -118 617        | -121 599        | -124 672        |
| Effektiviseringskrav 1,7 % |             | 1 907           | 1 907           | 1 907           | 1 907           |
| <b>Ram</b>                 |             | <b>-113 114</b> | <b>-116 710</b> | <b>-119 692</b> | <b>-122 765</b> |

Den största delen av kommunstyrelsens budgettram är kopplad till de samarbeten vi har med andra kommuner. Tabellen nedan redovisar budget för respektive gemensam verksamhet. En generell uppräknings på 3 % av budgetramen är gjord för samarbetena, om inget annat anges.

| Samverkan                      | Budget 2024   | Budget 2025   | Plan 2026     | Plan 2027      | Plan 2028      |
|--------------------------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|
| SUF *                          | 70 294        | 72 090        | 74 974        | 77 223         | 79 539         |
| Nerikes Brandkår               | 6 900         | 7 107         | 7 320         | 7 540          | 7 766          |
| Lönenämnden                    | 2 587         | 2 764         | 2 847         | 2 932          | 3 020          |
| Överförmyndarnämnden           | 923           | 1 021         | 1 052         | 1 084          | 1 116          |
| Sydnärkes IT-nämnd             | 11 275        | 11 613        | 11 962        | 12 321         | 12 690         |
| <b>Summa anslag samarbeten</b> | <b>91 979</b> | <b>94 595</b> | <b>98 155</b> | <b>101 099</b> | <b>104 132</b> |

\* Summan för Sydnärkes utbildningsförbund är beräknad utifrån nuvarande kostnadsfördelningsmodell med en generell uppräknings på 4 % av ramen. En ny beslutad fördelningsmodell används från och med 2024. Den nya modellen tar i större utsträckning hänsyn till vilka faktiska kostnader var och en av medlemskommunerna ska stå för.

## Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg, åtgärder kopplade till lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, samt individ- och familjeomsorg.

Socialnämnden får utöver prisuppräknings ett tillskott på 10 400 tkr från 2025 för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna. Tillskottet sjunker därefter med 2 000 tkr per år då en översyn av arbetet pågår. Denna ramförstärkning fanns med i vårt (oppositionens) förslag till ändringsbudget i mars 2024 men då kallade vi den för verklighetsanpassning. Det är positivt att även de styrande partierna i sitt förslag har anpassat sig efter verkligheten genom att ge en ramförstärkning.

För att komma till rätta med kostnader måste man parallellt jobba med arbetsmiljö och sjukskrivningar. Man får inte stirra sig blind på effektiviseringar utan ha två spår igång samtidigt. När det gäller sjukskrivningstalen så finns det mycket att hämta. Dels för arbetsmiljön men dels också i pengar. De hänger ihop. Lägre sjukskrivningstal innebär lägre kostnader för kommunen och samtidigt en bättre arbetsmiljö för våra medarbetare. Sjukskrivningarna är mycket höga i hela förvaltningen men på sina håll är sjukskrivningarna oacceptabelt höga.

Det är viktigt att fortsätta jobba proaktivt med friskvård och förebyggande arbete för att äldre människor ska vara så friska som möjligt och så självständiga som möjligt så länge som möjligt.

Enligt tidigare fullmäktigebeslut ska vårdpersonal få skor. Det måste säkerställas att beslutet verkställs.

| <b>Socialnämnden</b> | <i>Budget<br/>2024</i> | <b>Budget<br/>2025</b> | Plan 2026 | Plan 2027 | Plan 2028 |
|----------------------|------------------------|------------------------|-----------|-----------|-----------|
|                      | -299 431               | <b>-306 735</b>        | -307 329  | -307 949  | -308 599  |
| Ramförstärkning      |                        | <b>-10 400</b>         | -8 400    | -6 400    | -4 400    |
| <b>Ram</b>           |                        | <b>-317 135</b>        | -315 729  | -314 349  | -312 999  |

## Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem samt KAA, Kommunala aktivitetsansvaret. Verksamheten är till största delen styrd av lagar och timplaner.

Skolan ska kompensera så att alla barn ges förutsättningar att nå så långt de kan i sin utbildning.

I budget för 2024 satsade vi på fler speciallärare. Att ge våra elever tidigt stöd påverkar barnens inläring, mående, framtid men också kommunens ekonomi. Den fleråriga satsningen på speciallärare måste hållas i för att barnen ska klara grundskolan och sedan gymnasiet. Genom att eleverna är behöriga till gymnasiet minskas kostnaderna till SUF, utbildningsförbundet.

Förutom ett effektiviseringskrav på 1,7 % vilket motsvarar 3 713 tkr får nämnden en minskad hyresbudget på 1 mkr för 2025 och 2 mkr från och med 2026 då förskolan lämnar de externt hyrda lokalerna i Kristinagården och Repslagaren.

| <b>Barn- och utbildningsnämnden</b> | <i>Budget<br/>2024</i> | <b>Budget<br/>2025</b> | Plan 2026 | Plan 2027 | Plan 2028 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------------|-----------|-----------|-----------|
|                                     | -221 379               | <b>-226 075</b>        | -226 169  | -226 266  | -226 366  |
| Effektiviseringskrav 1,7 %          |                        | 3 713                  | 3 713     | 3 713     | 3 713     |
| Minskad externhyra förskola         |                        | <b>1 000</b>           | 2 000     | 2 000     | 2 000     |
| <b>Ram</b>                          |                        | <b>-221 362</b>        | -220 456  | -220 553  | -220 653  |

## Kultur- och tekniknämnden

Kultur- och tekniknämnden ansvarar för flera verksamheter som kan delas upp i olika områden. Den tekniska verksamheten omfattar, park, gator, vägar, vatten och avlopp. Serviceverksamheten omfattar servicevaktmästare, kost och städ. Kultur och fritid omfattar kultur, bibliotek, ungas fritid, och kulturskola.

Kultur- och tekniknämnden får som de övriga nämnderna ett effektiviseringskrav på 1,7%. För tekniska förvaltningen motsvarar det 1 324 tkr och för kultur, evenemang och fritid 373 tkr. Tillsammans blir det 1 697 tkr.

Barns läsning och fritid behöver prioriteras. Det leder till att de mår bättre och presterar bättre i skolan. Det är även viktigt med äldres fritid. Med förebyggande arbete ökar folkhälsan.

Tekniska förvaltningen behöver söka samarbeten inom vissa områden för att säkerställa hög kompetens. Det minskar också sårbarheten och kan spara pengar.

| <b>Kultur- och tekniknämnden</b> | <i>Budget<br/>2024</i> | <b>Budget<br/>2025</b> | Plan 2026 | Plan 2027 | Plan 2028 |
|----------------------------------|------------------------|------------------------|-----------|-----------|-----------|
|                                  | -100 248               | <b>-102 626</b>        | -103 440  | -104 285  | -105 160  |
| Effektiviseringskrav 1,7 %       |                        | <b>1 697</b>           | -1 697    | -1 697    | -1 697    |
| <b>Ram</b>                       |                        | <b>-100 929</b>        | -101 743  | -102 588  | -103 463  |

## Sydnärkes miljö- och byggnämnd

Sydnärkes miljö- och byggnämnd är gemensam för Askersunds kommun, Laxå kommun och Lekebergs kommun. Nämnden har sitt säte i Askersunds kommun. Nämnden ansvarar för beslut och handläggning av ärenden kopplat till plan- och bygglagen och miljöbalken. Nämndens förvaltning, arbetar strategiskt åt respektive kommun med detaljplaneläggning, exploateringsfrågor, lantmåterifrågor och tillsyn, kartor. Förvaltningen arbetar således åt tre kommunstyrelser och en nämnd.

Service till medborgarna behöver fortsätta öka. Handläggningstider måste kortas.

Ramen för miljö- och byggnämnden räknas upp med 3 % enligt i överenskommelse med övriga kommuner.

| Sydnärkes bygg- och miljönämnd | Budget 2024 | Budget 2025 | Plan 2026 | Plan 2027 | Plan 2028 |
|--------------------------------|-------------|-------------|-----------|-----------|-----------|
|                                | -6 562      | -6 392      | -6 584    | -6 781    | -6 984    |
| <b>Ram</b>                     |             | -6 392      | -6 584    | -6 781    | -6 984    |

## Nämndernas uppdrag

Kommunfullmäktige fastställer budget och mål 2025 med plan 2026–2028 som är kommunens främsta styrdokument. Vision, målområden och strategiska mål för Askersunds kommun gäller hela kommunorganisationen. I budgeten fastställs ekonomiska ramar för drift och investeringar för nämnderna.

Varje nämnd skall ange relevanta verksamhetsmål och förvaltningarna ska ta fram aktivitetsplaner för att kommunfullmäktiges mål ska uppfyllas. Nämnderna ska prioritera sitt arbete inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Nämnderna ska säkerställa god planeringsförmåga och strategiskt arbeta med möjligheter och behov för de egna verksamheterna de kommande åren.

Varje nämnd skall fatta beslut om budget och plan för den egna verksamheten utifrån kommunfullmäktiges mål och budget. Budget och plan utgör nämndens huvudsakliga styrdokument för verksamheten. Nämnderna ska i sina planer redogöra för på vilket sätt de av kommunfullmäktige beslutade program som är relevanta för nämnden, beaktas.

Nämnderna ska vara aktiva och delaktiga i budgetarbetet genom att i samband med beslut om uppdragsplan ta fram det underlag som behövs för budgetberedning och kommande beslut om budget i kommunfullmäktige. Nämndens arbete ska präglas av långsiktighet och god framförhållning.

Nämnderna ska i delårsbokslut och årsbokslut utöver ekonomisk redovisning, redovisa verksamhetsmål och måluppfyllelse.

# Investeringsbudget

Beslut om investeringsbudgeten i kommunfullmäktige sker på ramnivå för investeringsområden enligt tabell nedan. Det betyder att kommunfullmäktige fastställer volymen av investeringarna per investeringsområde. Respektive nämnd är ansvarig för beslut om projektbeslut inom respektive ansvarsområde. Ansvarig nämnd står angiven för respektive investeringsområde i texten under tabellen.

De största investeringsbehoven inom kommunen ligger inom verksamhetslokaler för förskola och skola. Arbete pågår att ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan för våra fastigheter som ska omfatta alla de behov av investeringar som finns inom de kommunala verksamheterna.

För reinvesteringar, utvecklingsprojekt och övriga investeringar ska det tas fram planer som kontinuerligt uppdateras, som hanteras av respektive ansvarig nämnd. Planerna behövs som underlag för ett strukturerat arbete med investeringsbudgeten. Inför varje projektbeslut ska det finnas väl underbyggda beslutsunderlag.

## Investeringar skattekollektivet

Investeringsvolymen för skattekollektivet uppgår för 2025 till drygt 25 miljoner kronor.

| Investeringsbudget                      | 2024   | 2025   | 2026   | 2027   | 2028   | 2029   |
|---|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Strategiska investeringar lokaler       | 51 800 | 1 200  | 0      | 0      | 7 500  | 7 500  |
| <i>Förskola och skola</i>               | 50 300 | 1 200  | 0      | 0      | 0      | 0      |
| <i>Vård och omsorg</i>                  | 1 500  | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |
| <i>Övriga lokaler</i>                   | 0      | 0      | 0      | 0      | 7 500  | 7 500  |
| Reinvesteringar lokaler                 | 3 215  | 6 000  | 6 000  | 6 000  | 6 000  | 6 000  |
| Utvecklingsprojekt                      | 3 700  | 2 650  | 2 900  | 13 800 | 8 630  | 2 000  |
| <i>Fritids- och idrottsanläggningar</i> | 0      | 0      | 0      | 0      |        |        |
| <i>Gata, mark och park</i>              | 1 050  | 1 650  | 1 900  | 12 800 | 7 630  | 1 000  |
| <i>Exploatering bostäder</i>            | 100    | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |
| <i>Fastighetsförvärv</i>                | 2 000  | 1 000  | 1 000  | 1 000  | 1 000  | 1 000  |
| Övriga investeringar                    | 0      | 450    | 650    | 200    | 100    | 100    |
| Reinvesteringar nämnder                 | 14 070 | 14 884 | 9 554  | 11 155 | 8 725  | 8 326  |
| <i>KS</i>                               | 150    | 2 844  | 244    | 200    | 200    | 200    |
| <i>BOU</i>                              | 2 520  | 2 670  | 1 170  | 1 170  | 1 170  | 1 171  |
| <i>SOC</i>                              | 2 100  | 2 220  | 2 340  | 2 355  | 2 355  | 2 355  |
| <i>KoT</i>                              | 9 300  | 7 150  | 5 800  | 7 430  | 5 000  | 4 600  |
| Summa skattekollektivet                 | 72 785 | 25 184 | 19 104 | 31 155 | 30 955 | 23 926 |

*Arbete med att prioritera önskade investeringsanslag pågår.*

## Strategiska investeringar lokaler (KS)

### Förskola och skola

- Slutförandet av nya förskolan i Askersund samt markarbeten vid den nya förskolan i Åsbro.

## Vård och omsorg

Inga investeringar är planerade under planperioden.

Ett nytt Särskilt boende, Säbo, finns inte med i vårt budgetförslag. Det är inte realistiskt att ha med då kommunen brottas med mycket dålig ekonomi. Här behövs ett nytänk och att ta hand om de resurser som finns. Beräkningar på antalet personer som är i behov av att bo på Särskilt boende har skrivits ner kraftigt, till färre än 30 personer till år 2030. Det betyder att det kan finnas andra lösningar för att tillgodose det behovet. Kommunen kan inte ta nya lån och inte bygga fler fastigheter i den situation vi är i nu.

## Övriga lokaler

Nerikes brandkår behöver bygga en ny brandstation i Askersund. Investeringen planeras i slutet av planperioden, 2028.

## Reinvesteringar lokaler (KS)

- Investeringar enligt reinvesteringsplan

Inför varje budgetår revideras reinvesteringsplan som omfattar alla kommunens fastigheter. Endast reinvesteringar som är absolut nödvändiga för att en funktionell verksamhet ska kunna utföras kan genomföras de kommande åren. Prioriteringar av investeringar inom investeringsramen görs av kommunstyrelsen.

## Utvecklingsprojekt

- Fritids- och idrottsanläggningar

Inga investeringar i fritids- och idrottsanläggningar är planerade under planperioden.

## Gata, mark och park (KoT)

Investeringsområdet utgörs av en pott som fördelas på strategiska eller nya projekt som är utvecklande för vår kommun. Prioriteringar av projekt görs av kultur- och tekniknämnden.

## Exploatering bostäder (KS)

Posten påverkar inte resultatet utan finansieras av försäljning av mark eller tomter. I budget och plan finns medel för genomförande av förstudier för kommande projekt.

## Fastighetsförvärv (KS)

Det är med mycket stor försiktighet som kommunen ska införskaffa nya förvärv, såsom byggnader eller mark. Fastighetsförvärv ska vara 1 000 tkr om året, en miljon mindre än styrande partier. När det saknas pengar kan inte kommunen köpa mer än det som är absolut nödvändigt.

## Övriga investeringar

- IT-teknik äldreomsorg (SOC). Investeringsposten är årlig och kan användas för tekniska innovationer inom vården i syfte att öka välmående och minska behov av t ex lugnande mediciner. Initiativ till investeringar ska kunna tas av respektive arbetsplats eller enhet.
- Inventarier och IT-utrustning Sydnärkes miljö- och byggnämnd.



## Reinvestering nämnder

Plan ska finnas hos respektive nämnd som redogör samt planerar för reinvesteringar på nämndnivå. Prioriteringar av reinvesteringar görs av respektive nämnd.

### KS

- Inventarier Rådhuset
- Skrivare och kopiatorer

### BOU

- Inventarier till förskolor och skolor

### SOC

- Inventarier, fordon, system

### KOT

- Asfalt Gator, vägar, GC-vägar, broar, belysning
- Anläggningar, bad- och lekplatser.
- TF fordon skattekollektivet
- Inventarier serviceavdelningen
- Inventarier scenkonst

## Investeringar VA-kollektivet (KoT)

Ledningsnätet är i stort behov av reinvesteringar. Framtagna planer finns för reinvesteringar. Utbyggnad av VA-nätet beslutas av kommunfullmäktige.

| VA-kollektivet                 | 2024   | 2025   | 2026   | 2027   | 2028   | 2029   |
|--------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| VA-utbyggnad                   | 300    | 10 000 | 9 000  | 0      | 7 500  | 0      |
| Reinvesteringar VA-kollektivet | 29 210 | 28 875 | 27 490 | 29 500 | 22 000 | 22 000 |
| Summa VA-kollektivet           | 29 510 | 38 875 | 36 490 | 29 500 | 29 500 | 22 000 |

## VA-utbyggnad

- Nya distributionsnät och anslutningar
- Omvandlingsområden överföringsledning
- Drifteffektiviseringar överföringsledning

## Reinvesteringar

- Förnyelse ledningsnät
- Vatten- och avloppsreningsverk
- Fordon

## Sammanställning samtliga investeringar

För 2025 uppgår samtliga investeringar för Askersunds kommun till drygt 64 miljoner kronor.

| Investeringar sammanställning | 2024    | 2025   | 2026   | 2027   | 2028   | 2029   |
|-------------------------------|---------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Summa samtliga projekt        | 102 295 | 64 059 | 55 594 | 60 655 | 60 455 | 45 926 |

# Resultatbudget

Resultatbudgeten visar det finansiella resultatet och förklarar hur det uppkommit. Den beskriver hur kommunen finansierat verksamheten under året (intäkter) och vilken resursförbrukning prestationerna fört med sig (kostnader).

Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna framkommer årets resultat vilket också blir förändringen av det egna kapitalet.

| Resultatbudget                             | Budget       | Budget       | Flerårsplan   |               |               |
|--|--------------|--------------|---------------|---------------|---------------|
|  | 2024         | 2025         | 2026          | 2027          | 2028          |
| Verksamhetens intäkter                     | 131 699      | 133 699      | 135 699       | 137 699       | 139 699       |
| Verksamhetens kostnader                    | -873 315     | -899 362     | -920 509      | -946 721      | -974 080      |
| Avskrivningar (exkl VA)                    | -52 037      | -55 500      | -56 000       | -55 500       | -55 000       |
| Verksamhetens nettokostnader               | -793 653     | -821 163     | -840 810      | -864 522      | -889 381      |
| Skatteintäkter                             | 640 485      | 657 082      | 686 103       | 715 878       | 744 974       |
| Generella statsbidrag och utjämning        | 169 776      | 196 392      | 199 083       | 198 876       | 200 740       |
| Finansiella intäkter                       | 6 000        | 6 500        | 6 500         | 6 500         | 6 500         |
| Finansiella kostnader                      | -18 700      | -31 000      | -29 000       | -27 000       | -25 000       |
| <b>Årets resultat</b>                      | <b>3 908</b> | <b>7 811</b> | <b>21 876</b> | <b>29 732</b> | <b>37 833</b> |
| Andel av skatter och generella statsbidrag | 0,5%         | 0,9%         | 2,5%          | 3,3%          | 4,0%          |

## Budgeterad balansräkning

Den budgeterade balansräkningen beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och skulder. Balansbudgeten visar hur kapitalet använts (tillgångar) och hur de har skaffats fram (skulder och eget kapital). Kommunen kan i huvudsak skaffa kapital på två olika sätt, dels genom att låna pengar utifrån, dels genom att finansiera med egna medel som erhålls genom att verksamheterna har lämnat ”överskott” (eget kapital).

|                                       | 2025             | 2026             | 2027             | 2028             |
|---------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| <b>TILLGÅNGAR</b>                     |                  |                  |                  |                  |
| <i>Anläggningstillgångar</i>          | 1 803 439        | 1 798 533        | 1 820 388        | 1 936 343        |
| <i>Omsättningstillgångar</i>          | 142 400          | 142 400          | 139 000          | 138 500          |
| <b>SUMMA</b>                          | <b>1 945 839</b> | <b>1 936 633</b> | <b>1 959 388</b> | <b>2 074 843</b> |
| <b>EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>       |                  |                  |                  |                  |
| <i>Eget kapital</i>                   | 384 493          | 404 897          | 433 355          | 469 617          |
| <i>Därav årets resultat</i>           | 6 148            | 20 405           | 28 458           | 36 262           |
| <i>Därav resultatutjämningsreserv</i> | 0                | 0                | 0                | 0                |
| <i>Avsättningar</i>                   | 88 455           | 90 624           | 93 308           | 95 992           |
| <i>Långfristiga skulder</i>           | 1 336 623        | 1 304 623        | 1 294 623        | 1 369 623        |
| <i>Kortfristiga skulder</i>           | 136 268          | 136 489          | 138 102          | 139 611          |
| <b>SUMMA</b>                          | <b>1 945 839</b> | <b>1 936 633</b> | <b>1 959 388</b> | <b>2 074 843</b> |
| <b>ANSVARSFÖRBINDELSER</b>            |                  |                  |                  |                  |
| <i>Pensionsåtaganden</i>              | 188 056          | 179 667          | 171 376          | 171 376          |
| <i>Borgensåtaganden</i>               | 826 550          | 826 550          | 826 550          | 826 550          |
| <i>Övriga åtaganden</i>               | 2 000            | 2 000            | 2 000            | 2 000            |

# Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar på betalningsströmmarna och ska hjälpa kommunen att planera finansieringen av både driftverksamhet och investeringsverksamhet.

| <b>Kassaflödesanalys</b>   | <b>Budget<br/>2025</b> | <b>Budget<br/>2026</b> | <b>Budget<br/>2027</b> | <b>Budget<br/>2028</b> |
|--|------------------------|------------------------|------------------------|------------------------|
| <b>Den löpande verksamheten</b>                                  |                        |                        |                        |                        |
| Årets resultat   | 6 846                  | 20 911                 | 28 767                 | 36 368                 |
| Av- och nedskrivningar   | 65 200                 | 65 900                 | 65 500                 | 65 500                 |
| Förändringar i avsättningar                                      | 2 362                  | 2 169                  | 2 684                  | 2 684                  |
| <b>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</b> | <b>74 408</b>          | <b>86 811</b>          | <b>94 267</b>          | <b>101 868</b>         |
| Ökning/minskning periodiserade anslutningsavgifter               | 2 000                  | 2 000                  | 2 000                  | 2 000                  |
| Ökning/minskning kortfristiga fordringar                         | 0                      | 0                      | 0                      | 0                      |
| Ökning/minskning kortfristiga skulder                            | -157                   | 171                    | 1 520                  | -56                    |
| <b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>                  | <b>76 251</b>          | <b>88 982</b>          | <b>97 787</b>          | <b>103 812</b>         |
| <b>Investeringsverksamhet</b>                                    |                        |                        |                        |                        |
| Investering i tillgångar   | -64 059                | -55 594                | -60 655                | -60 455                |
| Försäljning av tillgångar  | 6 000                  | 3 000                  | 3 000                  | 3 000                  |
| <b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>                  | <b>-58 059</b>         | <b>-52 594</b>         | <b>-57 655</b>         | <b>-57 455</b>         |
| <b>Finansieringsverksamhet</b>                                   |                        |                        |                        |                        |
| Nyupptagna lån   | 0                      | 0                      | 0                      |                        |
| Amortering av skuld  | -7 700                 | -34 400                | -42 500                | -47 200                |
| förändring av långfristiga fordringar                            | 0                      | 0                      | 0                      | 0                      |
| <b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>                 | <b>-7 700</b>          | <b>-34 400</b>         | <b>-42 500</b>         | <b>-47 200</b>         |
| Periodens kassaflöde   | 10 492                 | 1 988                  | -2 368                 | -843                   |
| Likvida medel vid årets början                                   | -6 500                 | 3 992                  | 5 979                  | 3 611                  |
| Likvida medel vid årets slut                                     | 3 992                  | 5 979                  | 3 611                  | 2 768                  |

